

ПЕРСПЕКТИВЫ
НАВІНКИ "ГОМСЕЛЬМАША"
2 стар.

ДЫПКУР'ЕР
3 стар.

АКТУАЛЬНА
КАТЭДЖНАЕ БУДАЎНІЦТВА НА БЕЛАРУСІ
2 стар.

ПРЫВАТНЫ ТЭАТР і ігра **ЗАБАРА**
4 стар.

ХРЫСЦІЯНСКАЯ СТАРОНКА
"ЖЫЦЦЁ І ВЕРА"
5 стар.

ВЕРШЫ
Лесі **УКРАЇНКІ** ў **ПЕРАКЛАДЗЕ**
Васіля ЖУКОВІЧА
7 стар.

МУЗЕІ
ЗИМА ў ЗДРАЎНЕВЕ
7 стар.

ГАСЦЁЎНА
Спявачка Іна АФАНАСЬЕВА
8 стар.

КРЫЖАВАНКА
АД Любові ІОНАВАЙ
8 стар.

АГУЛЬНАЯ БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

РАСПАЎСЮДЖВАЕЦЦА ў 48 КРАЇНАХ

Голас Радзімы

14 лютага 2001 года
Цана 100 рублёў

№ 7 (2721)

Штотыднёвая газета для суайчыннікаў за межамі Беларусі

Выдаецца з 6 красавіка 1955 года

З ПРЭС-КАНФЕРЭНЦЫ

ГРОШЫ БОЛЮ НЕ ЗМЕНШАЦЬ

У Нацыянальным прэс-цэнтры Беларусі прайшла сумесная прэс-канферэнцыя аўстрыйскага фонду "Прымірэнне" і Беларускага рэспубліканскага фонду "Узаемамаруменне і прымірэнне". Журналістам былі прадстаўлены старшыні аўстрыйскага фонду — пасол, доктар Людвіг ШТАЙНЭР і Беларускага фонду — Валянцін ГЕРАСІМАЎ.

Яны расказалі прадстаўнікам СМІ, што паміж дзвюма арганізацыямі заключаны дагавор, згодна з якім аўстрыйскі бок выплаціць беларусам, што пацярпелі ў гады другой сусветнай вайны ад прымусовай працы, 270 мільёнаў аўстрыйскіх шылінгаў.

Канешне, пакуты былых вязняў не могуць быць аплачаны ніякай колькасцю грошай, але могуць аблягчыць іх фізічныя і маральныя пакуты. На жаль, хаця ў Аўстрыю было вывезена больш за адзінаццаць тысяч беларусаў, на сёння жывых налічваецца толькі шэсць тысяч, каля пяці тысяч не дачакаліся. Аўстрыйскі фонд "Прымірэнне" робіць таксама выплаты дзецям да 12 гадоў, якія былі дэпартаваны з ад-

ным або абодвума бацькамі, а таксама маці, якія былі вымушаны нараджаць дзяцей у спецыяльных клініках для вязняў, што ў большасці выпадкаў заканчвалася смерцю дзіцяці або абортам. Гэтыя выплаты будуць ажыццяўляцца Беларуска-аўстрыйскім фондам "Узаемамаруменне і прымірэнне". Усе зацікаўленыя асобы могуць звярнуцца ў фонд на адрас: Мінск, Я. Коласа, 39а, тэлефоны 231-81-17, 232-70-96, факс 232-11-33.

Паднявольныя рабочыя атрымаюць аднаразовую выплату 105 тысяч шылінгаў, прымусовыя рабочыя ў сферы прамысловасці — 35 тысяч шылінгаў, прымусовыя рабочыя ў сельскай гаспадарцы — 20 тысяч шылінгаў; дзеці атрымаюць сумы, роўныя сумам іх бацькоў. Нашчадкі могуць атрымаць выплату ў тым выпадку, калі пацярпелы памёр пасля 15 лютага 2000 года. Заявы могуць быць пададзены на працягу двух гадоў, хаця дзейнасць фонду прадоўжыцца тры гады.

Алесь КОЛА.

СТОП-КАДР

Прызнаныя, заўсёды любімыя слухачамі спявачкі Сафія РАТАРУ з Украіны і Ядвіга ПАП-

ЛАЎСКАЯ з Беларусі ў час фестывалю "Залаты шлягер" у Маріёве. Фота Віктара ТАЛОЧКІ, БелТА.

СПОРТ

БІЯТЛОН. На чэмпіянаце Еўропы па біятлону, што завяршыўся ў Францыі, у зборнай Беларусі аказаўся толькі адзін медаль — бронза ў спрынце Вольгі Назаравай. У праследаванні Вольга была чацвёртай.

ШАХМАТЫ. На першым супертурніры ў новым тысячагоддзі, што завяршыўся ў Галандыі, беларус Аляксей Фёдарэў падзяліў 10-е—11-е месцы з Люкам ван Велі, набраўшы пяць ачкоў. У апошніх сустрэчах Фёдарэў уступіў Маразевічу і Цівякову, перамог Адамса і згуляў унічыю з Тапалавым. А перамог на турніры Гары

Каспараў, аперэдзіўшы Віштванга Ананда на 0,5 ачка.

ФІГУРНАЕ КАТАННЕ. На чэмпіянаце Еўропы, што завяршыўся ў Браціславе, беларус Сяргей Давыдаў нечакана для ўсіх пасля адвольнай праграмы быў пятым. А Юлія Салдатава, якая пасля кароткай праграмы была сёмай, не пажадала выступіць у адвольнай.

ФРЫСТАЙЛ. На чарговым этапе Кубка свету, які ўжо завяршыўся, беларускія фрыстайлісты зноў парадавалі балельшчыкаў. Дзмітрый Дашчынскі заняў першае месца, а Ала Цупер была другой. Падрыхтаваў Міхаіл МАЗАКОЎ.

ЮБІЛЕІ

ПРЫХІЛЬНІКАМ Мікалая УЛАШЧЫКА

Сёння ў Маскве пачаліся чытанні, прысвечаныя 95-годдзю з дня нараджэння Мікалая Улашчыка. Яны наладжаны аддзелам літаратуры народаў Расіі і краін СНД Інстытута сусветнай літаратуры Расійскай акадэміі навук і Маскоўскім рэгіянальным аддзяленнем Міжнароднай асацыяцыі беларусістаў.

Дзяржаўны камітэт па справах рэлігіі і нацыянальнасцей Рэспублікі Беларусь даслаў удзельнікам чытанняў прывітальны ліст, у якім, у прыватнасці, адзначана: "М. М. Улашчык сваім лёсам, гістарычнымі і навуковымі даследаваннямі

з'яўляецца прыкладам духоўнага, каранёвага адзінства з Радзімай — Беларуссю. Усё жыццё яго пранізваў беларуска-расійскі дыялог, які спрыяў і будзе спрыяць назапашанай спадчынай узаемнаму разуменню і ўмацаванню паважлівых адносін народаў-суседзяў.

Жадаем удзельнікам чытанняў і прыхільнікам чалавечага і творчага таленту М. Улашчыка плённай працы на карысць роднай Бацькаўшчыны. Спадзяёмся, што ў хуткім часе выйдзе ў свет новы том "Беларускага кнігазбору" з выбранымі творамі М. Улашчыка".

З НАГОДЫ

ЯКІЯ СЛОВЫ ВЫ СКАЖАЦЕ КАХАНІМ? У ДЗЕНЬ СВЯТОГА ВАЛЯНЦІНА?

14 лютага — дзень усіх закаханых. Бясспрэчна, светлае, рамантычнае і ўзвышанае свята. Калі, як не ў гэты дзень, гаварыць пра пачуцці, прызнавацца ў каханні ды марыць?.. Якія ж словы вы падрыхтавалі ў гэты дзень для сваіх блізкіх? Прапануем вам наша эксперыментальнае.

Каця КАМОЦКАЯ, салістка гурта "Новае неба":
— Канешне, самыя шчырыя, самыя пяшчотныя. Словы, асабліва, калі ты кажаш іх ад усяго сэрца, маюць магічную сілу і цудоўнае ўздзеянне... Давайце часцей гаварыць іх адзін аднаму, давайце кахаць адзін аднаго!
Алесь НАСАНОВІЧ, прадпрымальнік:
— Буду гаварыць сваёй жонцы, як моцна яе кахаю.

Пра тое, што яна самая прыгожая, самая лепшая, непаўторная і адзіная ў маім жыцці... І адбывацца гэта будзе ў рамантычнай абстаноўцы: падчас вячэры з запаленымі свечкамі. Я люблю гэтае свята, таму што яно дорыць непаўторны рамантычны настрой.
Іна ГРЭБЕНЬ, студэнтка БДУ:
— Любы мой, сонейка, душа мая, адзіны мой... Шмат слоў

ласкавых і прыгожых можна знайсці ў сваім сэрцы для каханага чалавека. Увогуле, кожнае слова можна "зрабіць" ласкавым — мой слонік, мой вожык... Галоўнае тут — зусім не словы, а нешта іншае, нейкае адзінства душ і думак. А калі падумаць, няўжо нам патрэбны святы, каб да іх прыхоўваць цёплыя словы? Каханне — гэта не тое, што адчуваеш па святах... Чаму б не пачаць сёння, зараз і кожны дзень гаварыць любаму чалавеку самыя пяшчотныя словы?

Алена АНІСІМ, старшыня Мінскай рады Таварыства беларускай мовы:
— Гэты дзень я ўпершыню адзначыла некалькі гадоў таму. Якім чынам? Мой сын Мікола,

якому тады было дванаццаць гадоў, падарыў мне з нагоды 14 лютага прыгожыя папяровыя сардэчкі. І таму зараз гэтае свята ў мяне суадносіцца з моладдзю, маладосцю і вясной.

Свайму каханаму скажу толькі адно, але самае галоўнае слова: "Кахаю!"
Віктар КАЛЕСНІКАЎ, будучы эканаміст:

— Хачу адзначыць гэтае свята па-асобаму, неардынарна, каб надоўга запомнілася. Залезу на дах і адтуль крыкну ўсяму свету пра каханне да сваёй любай дзяўчыны. Якія яшчэ тут патрэбны словы!..

Апытвала
Вольга НАВУМОВІЧ.
Малюнак
Вячаслава ІГНАЦЕНКІ.

ПЕРСПЕКТИВЫ

НАВИНКИ «ГОМСЕЛЬМАША»

БелТА.

Расшырыла наменклатуру і спецыялізацыю прадукцыі вытворчае аб'яднанне «Гомсельмаш», якое раней пастаўляла толькі тэхніку для нарыхтоўкі кармоў. Сярод навінак комплексы для ўборкі культур, якія выкарыстоўваюцца для сіласу, і збожжаўборачны камбайн КЗР «Палессе-Ротар», які паспяхова прайшоў выпрабаванні, а цяпер запушчаны ў серыйную вытворчасць. Летась гомсельмашаўцы сабралі трыста машын і вызначылі рубаж на бягучы год —

1 000 камбайнаў. Адначасова не спыняюцца работы па мадэрнізацыі машын. Апошняя распрацоўка — энерганасычаны самаходны кормаўборачны камбайн «Палессе-800», які дазволіць значна павялічыць вытворчасць нарыхтоўкі кармоў, ужо знаходзіцца на выпрабаваннях. Сабраны таксама і вопытны ўзор бульбаўборачнага камбайна.

НА ЗДЫМКУ: прадукцыя «Гомсельмаш».

Сяргей ХАЛАДЗІЛІН.

ВІНШУЕМ!

Старшыні савета нацыянальна-культурнай аўтаноміі «Беларусь» у рэспубліцы Комі А. С. Крупеньку.

Шаноўны Аркадзь Сцяпанавіч!

Ад імя Дзяржкамтэта па справах рэлігій і нацыянальнасцей Рэспублікі Беларусь прыміце самыя шчырыя віншаванні ў дзень Вашага 70-годдзя!

Ваш асабісты ўклад у раз-

віцце беларускага нацыянальна-культурнага руху ў Рэспубліцы Комі, умацаванне аўтарытэту Рэспублікі Беларусь, захаванне згоды паміж народамі заслугуюць вялікай павагі.

Шчыра дзякуем за самаадданую, плённую працу.

Жадаем Вам моцнага здароўя і поспехаў у жыцці.

З павагай

Аляксандр БІЛЫК, старшыня камітэта.

АКТУАЛЬНА

Бясспрэчна, катэдж — самае ўтульнае, самае прэстыжнае жыллё. І, у прынцыпе, не самае дарагое. Але, нягледзячы на гэтыя відавочныя плюсы, такія дамы (напрыклад, у Мінску) на пальцах пералічыць можна. Атрымліваецца, што будаўніцтва катэджаў нявыгаднае і непапулярнае?

«Інфармапрагноз» — адно з нешматлікіх агенцтваў, што займаюцца продажам катэджаў, з такімі высновамі не пагаджаецца. Мой суразмоўнік — дырэктар агенцтва Таццяна ДАРОЖКІНА.

— Спадарыня Таццяна, як выглядае сітуацыя ў галіне будаўніцтва і пакупкі катэджаў на самай справе?

— Сітуацыя такая, што попыт значна перавышае прапанову. І калі казаць пра Мінск, то тут наогул часта выстроіваецца чарга тых, хто жадае набыць уласны дом з зямельным участкам.

— Атрымліваецца, нашмат прасцей яго пабудаваць?

— Усё не так проста. Справа ў тым, што ў Мінску зямельны рынак практычна закрыты. Участкі не прадаюцца, а выдзяляюцца мясцовымі выканаўчымі і распарадчымі органамі (а гэта вельмі складаны працэс, які патрабуе афармлення мноства ўсялякіх дакументаў і гэтак далей...) Чыстага продажа зямлі не можа быць яшчэ і таму, што пры афармленні пакупкі патрабуецца запаўненне дэкларацыі аб даходах.

КАТЭДЖНАЕ БУДАЎНІЦТВА НА РЭАЛЬНАСЦЬ І ПЕРСПЕКТИВЫ

Таму спачатку набываецца нерухомасць (а гэта, як правіла, стары драўляны дом), затым — зямля. Натуральна, што пакупнікоў пры гэтым цікавіць зусім іншае, а не нейкі там трухлявы дом.

І толькі пасля таго, як прайшлі ўсе гэтыя этапы, вы атрымаеце магчымасць пабудаваць на месцы разбуранага дома жыллё па сваім уласным праекце.

— Жыллё ў якіх раёнах найбольш папулярнае сярод пакупнікоў?

— Гэта так званыя экалагічна чыстыя месцы — Савецкі, Першамайскі і Цэнтральны раёны сталіцы. Натуральна, што і цэны тут самыя высокія. Менш актыўны попыт на нерухомасць у Заводскім, Ленінскім і Кастрычніцкім.

— Назавіце, калі ласка, прыблізныя цэны.

— Рэальны кошт зямельнага участка ў сталіцы даволі высокі — ад дзвюх тысяч умоўных адзінак* за сотку (калі размова ідзе пра Савецкі і Першамайскі раёны).

Калі гаварыць пра Мінскі раён, то, напрыклад, участкі,

што размешчаны па Лагойскаму ці Маскоўскаму напрамку, каштуюць каля тысячы умоўных адзінак за сотку. Новы трох-, чатырохпакаёвы катэдж з двума санвузламі ацэньваецца да сарака тысяч. Ёсць, канешне, дамы і за 140 тысяч — з саўнамі, джакузі, басейнамі... Але, гапоўным чынам, на цану ўплывае месцазнаходжанне і камунікацыі. Пры іх наяўнасці кошт на катэджы можа ўзрастаць да трыццаці працэнтаў.

— За апошнія два гады цэны на нерухомасць упалі прыкладна на трыццаць працэнтаў. Ці можна казаць пра падзенне цэн і на катэджы?

— Не. Зямля заўсёды карысталася вялікім попытам. Таму і цэны на яе заўжды былі стабільнымі.

— А які перыяд лічыцца часам найбольшай пакупніцкай актыўнасці?

— Калі гаварыць пра зямельныя ўчасткі, то гэта канец лютага—верасень. Што датычыць катэджаў, то актыўны попыт на іх пачынаецца восенню. Лета — традыцыйная пара адпачынкаў — час зацішша.

— Да якой сацыяльнай групы можна аднесці вашых заказчыкаў?

* Адна ўмоўная адзінка эквівалентная аднаму долару ЗША.

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

ЧАМУ «ПАПЯРХНУЎСЯ» Валерый КОКАРАЎ

Напрыканцы студзеня 2001 года менеджэры расійска-беларускай кампаніі «Слаўнафта» арганізавалі сапраўднае свята з феерверкамі і пачастункам з прычыны адкрыцця свайго офіса ў Мінску. Міхаіл Гуцарыёў, прэзідэнт «Слаўнафты», таксама выканаў прыемную місію, перадаўшы 100 тысяч расійскіх рублёў Вользе Кліменка, якая ў трэцім тысячагоддзі нарадзіла першае дзіця ў Мазыры. У гэтым горадзе размешчаны нафтаперапрацоўчы завод, які ўваходзіць у склад кампаніі. Расійскі менеджэр назваў Мазыр «сваім горадам».

На адкрыцці офіса былі кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта Беларусі Міхаіл Мясніковіч, віцэ-прэм'ер урада Валерый Кокараў, прэзідэнт беларускіх канцэрнаў «Белнафтахім» і «Белпалівагаз», прадстаўнікі аўстрыйскага «Юрымекса» і іншых нафтакампаній.

Кіраўнік Адміністрацыі назваў новы офіс «Слаўнафты» «фундаментам пад усе палітычныя дамоўленасці». Раніцай таго ж дня расійскі бізнесмен М. Гуцарыёў наблізіў беларускі ўрад да акрэсленай паўгода назад мэты: здабываць нафту ў Расіі. Ён «прывёз» афіцыйнаму Мінску два нафтавыя месцараджэнні ў Цюменскай вобласці з аб'ёмам даказаных запасаў углевароднага сыравіны, па папярэдніх даных, 80 мільёнаў тон. На выбар. Нават бывалы нафтавік В. Кокараў «папярхнуўся», па яго ўласных словах, калі пачуў пра такія грандыёзныя планы.

Мяркуюцца, што ствараемае МСКП «Славянская нафтавая кампанія» зоймецца разведкаю, здабычай і пастаўкай на-

перапрацоўку ў Беларусь нафты з Расіі.

Заснавальнікамі СП выступяць з расійскага боку ААТ «Слаўнафта», з беларускага — «Белнафтахім». Устаўны фонд — 160 тысяч расійскіх рублёў. Дольні ва ўстаўным капітале складуць 50 : 50.

«Запасы вельмі вялікія. Трэба яшчэ падлічыць, куды прыкласці свае намаганні, веды, грошы і матэрыяльныя рэсурсы. Такія справы не вырашаюцца ў кабінёце за паўгадзіны перамоў. Спецыялістам міністэрства і ведамстваў будзе дадзена даручэнне, каб яны ацанілі, як гэта ўсё арганізаваць», — удакладніў В. Кокараў на брыфінгу.

Па экспертных ацэнках беларускага боку, здабыча нафты пры 100-працэнтным фінансаванні можа пачацца ў 2003 годзе і дасягнуць узроўню 1,3 мільёна тон у год праз 10 гадоў. Затраты на бурэнне, будаўніцтва дарог, трубаправодаў і гэтак далей складуць 980 мільёнаў долараў. Прэзідэнт «Слаўнафты» разлічвае мінімізаваць расходы за кошт існуючай інфраструктуры. «Месцараджэнні знаходзяцца ў сэрцы Ханты-Мансійска. Да аднаго — 70 кіламетраў, да другога — 50. Падрыхтоўка да іх работы мінімальна. Акупляемасць — сем гадоў. Здабыча — два мільёны тон у год ужо ў 2010-м», — намаляваў аптымістычную карціну М. Гуцарыёў.

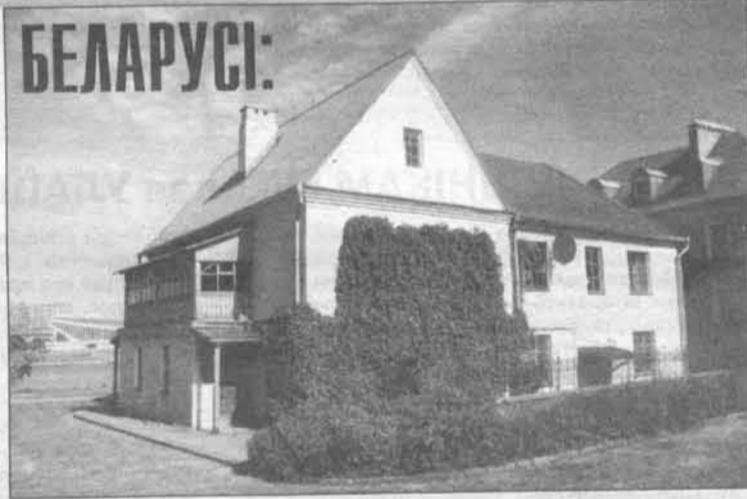
Таксама ў студзені ў Мінску прайшло пасяджэнне штаба дырэкцыі рэканструкцыі Мазырскага нафтаперапрацоўчага завода (МНПЗ). Бакі адзначылі, што летас графік правядзення прац і іх фінансаванне былі поўнасьцю выкананы ў адпаведнасці з устаноўленымі тэрмінамі.

Агульная сума інвестыцый у рэканструкцыю завода за 2000 год склапа 28 мільёнаў долараў, з якіх «Слаўнафта» і прадпрыемства «Дружба» заплацілі па 11 мільёнаў долараў, а сам завод пералічыў 6 мільёнаў долараў са свайго прыбытку. Значнальна, што яшчэ пару гадоў назад магчымасці завода вызначаліся сумай, удвая меншай. У мінулым годзе МНПЗ перапрацаваў 6,3 мільёна тон нафты. Гэта рэкорд апошніх пяці гадоў.

Сёлета прадстаўнікі кампаніі дасягнулі дамоўленасці з адным з нямецкіх банкаў аб прыцягненні крэдыту (25 мільёнаў долараў) на закупку абсталявання для ўстаноўкі каталітычнага крэкінга на заводзе. Як сказаў віцэ-прэзідэнт «Слаўнафты» Андрэй Шторх, «грошы павінны наступіць у красавіку. Усе дакументы ўзгоднены. Гэта тэхнічны крэдыт. Абсталяванне павінны паставіць у 2001 годзе, а ўжо ў наступным пачнецца мантаж».

У годзе пасяджэння прынята рашэнне завяршыць рэканструкцыю Мазырскага НПЗ у жніўні-верасні 2003 года. М. Гуцарыёў не ўтрымаўся, каб не выказаць задавальнення: «У Расіі такога завода не будзе, калі мы ўсё закончым». Глыбіня перапрацоўкі з 63 працэнтаў павялічыцца да 80—84. Далейшыя скачкі цэн на сусветных рынках не паўплываюць на ход рэканструкцыі ў Мазыры, бо бюджэт кампаніі звярстаны, зыходзячы з сярэднегадавой цаны 21 долар за барэль. Менеджэры кампаніі прагназуюць, што цана ў бліжэйшыя месяцы не апусціцца ніжэй за 24 долары.

Наталля ГРЫБ.

— Пачнем з таго, што нашы заказчыкі — гэта і фізічныя асобы, і будаўнічыя фірмы. Кантынгент — розны, таму я не падзяляю б іх на нейкія групы. Магу сказаць толькі, што моладзь у асноўным набывае незавершаныя дамы, людзі больш сталага ўзросту і больш багатыя аддаюць перавагу завершаным будынкам.

— Калі ж, як вы кажаце, катэджнае будаўніцтва такое папулярнае, то адкуль вялікая колькасць недабудаваных дамоў, у прыватнасці, за горадамі?

— «Бум» катэджнага будаўніцтва прыйшоў у пачатак дзевяностых гадоў. Тады шмат каму была бясплатна выдзелена зямля. Шмат хто атрымаў крэдыты на будаўнічыя ма-

тэрыялы. Пачалася масавая будоўля, і ніхто ў той момант не падумаў, у якую суму яна рэальна абыдзецца... У выніку — вялікая колькасць недабудаваных дамоў. У нашым агенцтве яны выстаўляюцца на продаж за 6—8 тысяч. І шанцы прадаць іх зусім маленькія. Вы самі падумайце, навошта плаціць восем тысяч за недабудаваны дом пяцігадовай даўніны, які патрабуе рэканструкцыі, калі за дзесяць можна набыць альбо пабудаваць новы.

— І традыцыйнае пытанне. Вашы прагнозы?

— Упэўнена, што катэджнае будаўніцтва будзе ўсё больш папулярным.

Гутарыла Вольга НАВУМОВІЧ. Фота Сяргея ДЗЕНІСЕНКІ.

АФІЦЫЙНА

РЕШЕНИЕ

О ПРИНЯТИИ СОВМЕСТНОГО ЗАЯВЛЕНИЯ ГЛАВ ГОСУДАРСТВ — УЧАСТНИКОВ СОДРУЖЕСТВА НЕЗАВИСИМЫХ ГОСУДАРСТВ В СВЯЗИ С ЗАКРЫТИЕМ ЧЕРНОБЫЛЬСКОЙ АТОМНОЙ ЭЛЕКТРОСТАНЦИИ

Совет глав государств Содружества Независимых Государств — участников Содружества.

решил:

принять текст Совместного заявления глав государств — участников Содружества Независимых Государств в связи с закрытием Чернобыльской атомной электростанции, опубликовать текст Совместного заявления в печати госу-

дарств — участников Содружества.

Совершено в городе Минске 1 декабря 2000 года в одном подлинном экземпляре на русском языке. Подлинный экземпляр хранится в Исполнительном комитете Содружества Независимых Государств, который направит каждому государству, подписавшему настоящее Решение, его заверенную копию.

За Азербайджанскую Республику	За Республику Молдова
За Республику Армения	За Российскую Федерацию
За Республику Беларусь	За Республику Таджикистан
За Грузию	За Туркменистан
За Республику Казахстан	За Республику Узбекистан
За Кыргызскую Республику	За Украину

СОВМЕСТНОЕ ЗАЯВЛЕНИЕ

ГЛАВ ГОСУДАРСТВ — УЧАСТНИКОВ СОДРУЖЕСТВА НЕЗАВИСИМЫХ ГОСУДАРСТВ

Главы государств — участников Содружества Независимых Государств,

признавая катастрофу на Чернобыльской атомной электростанции в 1986 году крупнейшей техногенной катастрофой в истории человечества, последствия которой еще долго будут сказываться и память о которой навсегда сохраняют наши народы,

принимая во внимание, что Чернобыльская катастрофа явилась трагедией не только для Украины, России и Беларуси, но и для всех государств — участников Содружества Независимых Государств и всего мирового сообщества,

отдавая дань уважения и признательности мужеству и героизму представителей народов всех государств — участников Содружества, проявленному при ликвидации последствий Чернобыльской катастрофы,

исходя из необходимости исключить возможность повторения подобных трагедий в будущем,

приветствуя решение Украины о закрытии 15 декабря 2000 года Чернобыльской атомной электростанции (далее — ЧАЭС) и признают этот акт в качестве знаменательного события для Содружества Независимых Государств;

поддерживают Украину в ее стремлении выполнить взятые на себя обязательства относительно закрытия ЧАЭС и преобразования объекта "Укрытие" над 4-м энергоблоком ЧАЭС в экологически безопасную систему;

разделяют серьезную озабоченность Украины социально-экономическими последствиями закрытия ЧАЭС, а именно: утратой тысяч рабочих мест, потерей весомой части энергетических мощностей страны;

призывают мировое сообщество, прежде всего правительства государств, входящих в группу семи крупнейших промышленно развитых стран и Комиссию Европейского Сообщества, которые являются сторонами Меморандума о взаимопонимании относительно закрытия ЧАЭС (Оттава, 20.12.95), своевременно и в полной мере выполнить свои ответные обязательства перед Украиной, связанные с закрытием ЧАЭС, прежде всего в части финансирования процесса выведения ЧАЭС из эксплуатации, преобразования объекта "Укрытие" в экологически безопасную систему, предоставления кредитов на достройку компенсирующих мощностей на Ривненской и Хмельницкой АЭС, уменьшения социальных последствий закрытия станции;

призывают мировое сообщество продолжать оказание помощи Украине, Беларуси и России, как наиболее пострадавшим в результате аварии на ЧАЭС;

поддерживают инициативы Украины, Российской Федерации и Республики Беларусь проекта Резолюции 55-й сессии Генеральной Ассамблеи ООН "Закрытие Чернобыльской АЭС".

ДЫПКУР'ЕР

У МЗС адбылася сустрэча намесніка прэм'ер-міністра, міністра замежных спраў Рэспублікі Беларусь Міхаіла ХВАСТОВА з міністрам замежных спраў Ісламскай Рэспублікі Іран Камалем ХАРАЗІ.

Адбыліся таксама перамовы дэлегацый знешнепалітычных ведамстваў дзвюх дзяржаў у пашырэнні складзе.

Адкрываючы перамовы, кіраўнік знешнепалітычнага ведамства Беларусі адзначыў сяброўскі характар беларуска-іранскіх адносін і высокі ўзровень двухбаковых палітычных адносін. Было падкрэслена, што паміж Беларуссю і Іранам развіваецца супрацоўніцтва ў міжнародных арганізацыях, у гандлёва-эканамічнай і навукова-тэхнічнай галінах.

У рамках перамоў бакі абмеркавалі шырокае кола пы-

Фота БелТА

танняў двухбаковага супрацоўніцтва. Асоба ўвага была нададзена перспектывам развіцця гандлёва-эканамічных адносін, палітычных кантактаў дзвюх дзяржаў у рамках міжнародных аргані-

зацый і ў першую чаргу пытанням супрацоўніцтва Беларусі і Ірана ў Арганізацыі Аб'яднаных Нацый.

НА ЗДЫМКУ: у час сустрэчы.

АБ УДЗЕЛЕ С. МАРТЫНАВА ў МІЖНАРОДНАЙ КАНФЕРЭНЦЫІ

2—3 лютага 2001 года ў г. Фарлі (Італія) адбылася міжнародная канферэнцыя "Пераходны перыяд, праз дзесяцігадоў. Роля Цэнтральна-Еўрапейскай ініцыятывы (ЦЕІ)". Па запрашэнню намесніка міністра замежных спраў Італіі Умберта Раньеры ў канферэнцыі прыняў удзел першы намеснік міністра замежных спраў Рэспублікі Беларусь Сяргей Мартынаў.

Канферэнцыя арганізавана Універсітэтам Балоні пры фінансаванні падтрымцы Міністэрства замежных спраў Італіі, якая старшынявуе ў ЦЕІ ў 2001 годзе. У ходзе канферэнцыі адбылася дыскусія па пытаннях пашырэння Еўрапейскага Саюза, узвядзення краін Цэнтральнай і Усходняй Еўропы, якія далучаюцца да ЕС, і краін, якія пакуль не заявілі аб такім намеры, а таксама аб ролі ЦЕІ ва ўмацаванні рэгіянальнага супрацоўніцтва на еўрапейскім кантыненте.

Да ўдзельнікаў канферэнцыі дэведзена пазіцыя Рэспублікі Беларусь па згаданаму колу пытанняў, якая заключаецца ў наступным. Працэс пашырэння Еўрасаюза павінен ажыццяўляцца з улікам інтарэсаў суседніх краін і не быць накіраваным супраць іх. Гэты працэс не павінен ствараць бар'еры, у першую чаргу, на шляху руху тавараў і паслуг. Рэспубліка Беларусь выступае за свабоду чалавечых кантактаў і ўсебаковае

развіццё эканамічных, гандлёвых, культурных і іншых сувязей. Рэспубліка Беларусь, са свайго боку, прыкладвае намаганні, каб у працэсе пашырэння ЕС на заходняй мяжы Беларусі не ўзнікла заслона і новая раздзяляльная лінія на Еўрапейскім кантыненте.

АБ ПРАВЯДЗЕННІ СЕМІНАРА ПА ПЫТАННЯХ АНТЫДЭМПІНГАВЫХ І АНТЫСУБСІДЗІЯРНЫХ РАССЛЕДАВАННЯў

У Міністэрстве замежных спраў Рэспублікі Беларусь адбыўся семінар па пытаннях антыдэмпінгавых і антысубсідзярных расследаванняў у адпаведнасці з нормамі Сусветнай гандлёвай арганізацыі. Семінар праведзены ў адпаведнасці з дасягнутай дамоўленасцю Прадстаўніцтва Беларусі пры Еўрапейскім Саюзе з юрыдычнай кампаніяй "Хаманд Садардэ Эдж" (Бельгія) з удзелам спецыялістаў МЗС Беларусі і згаданай юрыдычнай кампаніі.

З улікам таго, што Рэспубліка Беларусь імкнецца да членства ў Сусветнай гандлёвай арганізацыі, правядзенне семінара дазволіць беларускім прадпрыемствам прымаць прэвентыўныя меры супраць антыдэмпінгавых расследаванняў, а таксама больш паспяхова абараняць свае інтарэсы ў выпадку пачатку разбору трэцімі краінамі ў адносінах імпарту беларускіх тавараў.

АБ СУМЕСНЫМ ПАСЯДЖЭННІ БЕЛАРУСКА-ІНДЫЙСкай МІЖНАРОДНАЙ КАМІСІІ

Плануецца, што з 17 па 24 лютага ў Рэспубліку Індыя для ўдзелу ў другім сумесным пасяджэнні Беларуска-Індыйскай Міжрадавай камісіі па супрацоўніцтве ў галіне эканомікі, гандлю, прамысловасці, навукі, тэхналогіі і культуры накіруецца афіцыйная дэлегацыя Рэспублікі Беларусь на чале з міністрам прамысловасці Анатолем Харлапам.

У склад дэлегацыі ўваходзяць таксама прадстаўнікі міністэрстваў замежных спраў, аховы здароўя, фінансаў, культуры, сельскай гаспадаркі і харчавання, канцэрна "Белнафтахім". Дэлегацыю будуць суправаджаць прадстаўнікі шэрагу беларускіх прадпрыемстваў. У ходзе пасяджэння камісіі плануецца падпісаць міжрадавае пагадненне аб супрацоўніцтве ў галіне каранціну і аховы раслін, Праграму культурнага супрацоўніцтва паміж дзвюма краінамі на 2001—2003 гады.

ДАВЕДКА. Тавараабарот паміж Беларуссю і Індыяй за 2000 год склаў 55 мільянаў 387 тысяч долараў ЗША, беларускі экспарт — 33 мільяны 364 тысячы долараў ЗША, імпорт — 22 мільяны 23 тысячы долараў ЗША.

Прэс-служба МЗС.

МЕРКАВАННЕ

ТУРНІР СТАНЕ ТРАДЫЦЫЙНЫМ

У Мінску прайшоў маладзёжны турнір па хакею, у якім прынялі ўдзел зборныя каманды Масквы, Омска, Рыгі і Мінска. Спартсмены сталі адным з этапаў падрыхтоўкі юніёрскай зборнай краіны да чэмпіянату свету, які адбудзецца ў канцы сакавіка. Лепшымі тут аказаліся масквічы, яны перамаглі ў фінальнай сустрэчы мінчан з лікам — 6:3.

Мяркуюцца, што турнір стане традыцыйным і на яго будучы запрашацца юныя хакеісты з розных кантынентаў. Віцэ-прэзідэнт Федэрацыі хакея Беларусі Леў КАНТАРОВІЧ расказаў пра гісторыю развіцця маладзёжнага і юнацкага хакея на Беларусі.

— Сёння наша маладзёжная каманда, — сказаў Леў Якаўлевіч, — займае месца ў эліце сусветнага хакея, а пачыналася ўсё ў 1976 годзе, калі быў пабудаваны

крыты каток у парку імя Горкага ў Мінску (дзе, дарэчы, праходзіў і гэты турнір). Тады ў Беларусь была запрошана вялікая група трэнераў з Расіі, для якіх

стварылі выдатныя ўмовы, выдзелілі адпаведнае фінансаванне. Досьць сказаць, што кожны год мы праводзілі да 10 турніраў па розных узростах, у тым ліку і міжнародных. І толькі дзякуючы гэтым змаглі на працягу 5—6 гадоў "дагнаць" расійскі юнацкі і маладзёжны хакей, і тыя першыя "новыя беларусы" на роўных гулялі з расіянамі (і выйгравалі) маладзёжныя і юнацкія першынствы СССР, Спартакіяды народаў СССР.

Але пасля распаду Савецкага Саюза ў абласных

цэнтрах, дзе не было ні адпаведнай базы, ні фінансавання, хакей практычна памёр, шмат якія трэнеры перайшлі ў іншыя віды спорту. Канешне, сёння, калі ў Віцебску, Гомелі, Магілёве выраслі цудоўныя лядовыя палацы, ёсць магчымасць адродзіць былую славу, але зрабіць гэта няпроста. Справа ў тым, што ў расійскай хакей больш грошай і, канешне ж, стымуляў. Але наша федэрацыя спадзяецца, што не толькі маладзёжны, але і дарослы хакей будзе радаваць беларускіх краіны.

Алесь КОЛА.

АНОНС

ПАНАРАМА ІЗРАІЛЬСКАГА КІНО

У мінскім кінатэатры "Піянер" фільмам "Сябры Яны" адкрылася панарама ізраільскага кіно 90-х.

Апрача названага фільма, у праграму ўключаны стужкі "Загадай карту", "Апантаны каханнем з Нанасты", "Перакрыжаванне "Вулкан" і "Бязмежная радасць". Панарама ізраільскага кіно пройдзе таксама ў Магілёве, Віцебску і завершыцца ў Гродне 2 сакавіка. У час паказаў у кінатэатрах дэманструецца фотавыстава "Далягляды".

Як адзначаюць крытыкі, у сучасным ізраільскім кіно важнае значэнне набываюць не толькі глабальныя і агульнапалітычныя пытанні існавання, але і праблемы паўсядзённага жыцця.

Арганізатары гэтай культурнай акцыі — пасатыры Ізраіля ў Беларусі, Міністэрства культуры Беларусі і асацыяцыя "Кінаклуб".

НОВАЯ ВЕРШЫ

Уладзімір ПЕЦЮКЕВІЧ

Новы год, Новы век, Новых
дзесяць вякоў
Перад намі — як Тройца
святая.
Нас гукуюць у Веру, Надзею,
Любоў
Новы год, Новы век, Новых
дзесяць вякоў.
Мы з надзеяй удал пазіраем
На развілцы нязведаных
Новых шляхоў:
Новы год, Новы век, Новых
дзесяць вякоў
Перад намі — як Тройца
святая.

*
А. П.
Павянчалі нас анёлы
недарэмна —

Прытуліліся да Неба
мы крылом,
Засвяцілася душа, заззялі
сцены.
Павянчалі нас анёлы
недарэмна —
Расквітнела ўсё, як белы сад,
наўкол.
Не сурочыць бы — пастукаю
аб стол...
Павянчалі нас анёлы
недарэмна —
Прытуліліся да Неба
мы крылом.

*
Кувай, зязюленька, кувай,
Лічы вякі старонцы роднай!
Не пазірай за небакрай,
Кувай, зязюленька, кувай!
Цябе не чую — мне самотна,
Душа маўчыць, як зімні гай.
Кувай, зязюленька, кувай,
Лічы вякі старонцы роднай!

КЛУБ БЕЛАРУСКІХ ШКОЛ

«СЯЛЯНСКАЯ ХАТКА»
Ў ВЯЛІЧКАВІЧАХ

Каб любіць мясціны, дзе ты нарадзіўся, ганарыцца Бацькаўшчынай, шанаваць продкаў, трэба не толькі наталіцца з літаратурна-мастацкіх крыніц, але таксама ведаць і народныя звычаі. У гэтым накірунку вельмі добра працуе настаўніцкі калектыў Вялічкаўскай пасялковай сярэдняй школы, што пад Старобінам.

Шмат цікавых тэатральных пастановак Мінска звязана з Малым тэатрам. Ягоная «Камедыя» кожны раз збірае поўную залу. Малы тэатр першы паказаў мінчанам спектакль знакамітага Віктара Віццюка, запрашаў да нас тэатральных зорак Расіі — Казакова, Васільева.

Кіраўнік тэатра — Ігар Забара, які іграў у Альтэрнатыўным тэатры. Дарэчы, у назве, па яго сцвярдзенню, няма рэверанса ў бок маскоўскага тэатра. Маецца на ўвазе, што ён проста невялікі. Хоць з'явіўся адразу пасля распаду Альтэрнатыўнага ў 1995 годзе існаваў пры Фондзе падтрымкі культуры, зарэгістравацца ўдалося толькі нядаўна. У нас чамусьці прынята, што тэатр бывае толькі дзяржаўным. А каб выкарыстоўваць слова «тэатр» у назве прыватнай установы замест якіх-небудзь ААА, Ігару Забару прыйшлося нямаля пабегаць.

Жыццё Забары не абмяжоўваецца Малым тэатрам. Нядаўна яго можна было бачыць у тэлесерыяле «Каменская», ён іграе і ў іншых тэатрах. Першай, каго я ўбачыла, калі прыйшла на інтэрв'ю, была прыгажуня Маша, трохгадовая дачка акцёра. Яна хацела дакладна ведаць, чаму я так доўга размаўляю з татам, што гэта за рэч (дыктафон) у мяне ў руках. У Ігара Забары ёсць яшчэ адна дачка. Але, праўда, жыве не з ім. Маша ж застаецца з татам і няней, нават калі яе мама едзе ў Германію іграць у нямецкім аркестры. Яна вялянцэлістка.

— З Машкай у нас любоў. Нашы размовы з ёю прымушаюць мяне пра многае задумацца і многае пераасэнсаваць. Ды і цікава і весела гэта. Ёй было 2 з паловай гады, і мой сваяк, паказваючы на неба, сказаў: «Глядзі, Маша, які хвосцік цягнецца за самалётам». А дачка яму: «Гэта не хвосцік, а інверсійны след».

— Ваш тэатр — гэта таксама альтэрнатыўны тэатр?
— Альтэрнатыўна ўзнікае міжволі. Мы ж не маем нейкай падтрымкі ні ад Міністэрства культуры, ні ад кога іншага. Мы наогул існуем не дзякуючы, а насуперак цяварозаму розуму.

— А спонсары?
— Няма. Праўда, фірма «Magis» рыхтуе для нас друкаваную прадукцыю: праграмкі, афішы. Нехта сказаў, што грошы не любяць, калі іх просяць. Так што гэтага рабіць не трэба.

— А што можна прасіць?
— Нічога. Вы ж памятаеце булгакаўскі выраз на гэты конт?
— У яго гаворка ішла пра тое, што нельга прасіць у тых, хто мацнейшы за цябе.

— Вы ж разумееце, тут ігра споў. Фінансава патэнцыяльныя спонсары больш моцныя, але ж не ўсё трымаецца на грашах.
— Якія перавагі свабоднага тэатра перад дзяржаўным?
— Вы самі адказалі ўжо на пытанне: мы свабодныя. Колькі такога працягнецца, я не ведаю. Але пакуль так. Гэта стварае і асобны ўмовы для тэатра. Ён працуе без ўсялякіх ільгот. Мы — вытворцы інтэлектуальнай уласнасці, якая, як і ўсякая іншая, з'яўляецца прадметам куплі-продажу. Вышэйшая якасць — большы попыт. Законы рынку дзейнічаюць у галіне мастацтва, як паўсюль.

— Мабыць, нялёгка было акцёру прызвычаіцца да зусім новай ролі?
— Шышак, праблем было і ёсць шмат. Вучымся на памылках. А што

ЯШЧЭ АДЗІН МУЗЕЙ КАРАТКЕВІЧА

У Мінску ў Вышэйшым вучылішчы электронікі адбылося ўрачыстае адкрыццё музея Уладзіміра Караткевіча. У экспазіцыі сабраны фотадакументы, першыя выданні пісьменніка, публіка-

цыі, афішы тэатральных спектакляў па яго творчым на ЗДЫМКУ: музей адкрывае паэтэса Волга ІПАТАВА (злева).

Фота Мікалая ПЯТРОВА.

АСОБА

ПРЫВАТНЫ ТЭАТР І ІГАР ЗАБАРА

Шмат цікавых тэатральных пастановак Мінска звязана з Малым тэатрам. Ягоная «Камедыя» кожны раз збірае поўную залу. Малы тэатр першы паказаў мінчанам спектакль знакамітага Віктара Віццюка, запрашаў да нас тэатральных зорак Расіі — Казакова, Васільева.

Кіраўнік тэатра — Ігар Забара, які іграў у Альтэрнатыўным тэатры. Дарэчы, у назве, па яго сцвярдзенню, няма рэверанса ў бок маскоўскага тэатра. Маецца на ўвазе, што ён проста невялікі. Хоць з'явіўся адразу пасля распаду Альтэрнатыўнага ў 1995 годзе існаваў пры Фондзе падтрымкі культуры, зарэгістравацца ўдалося толькі нядаўна. У нас чамусьці прынята, што тэатр бывае толькі дзяржаўным. А каб выкарыстоўваць слова «тэатр» у назве прыватнай установы замест якіх-небудзь ААА, Ігару Забару прыйшлося нямаля пабегаць.

Жыццё Забары не абмяжоўваецца Малым тэатрам. Нядаўна яго можна было бачыць у тэлесерыяле «Каменская», ён іграе і ў іншых тэатрах.

Першай, каго я ўбачыла, калі прыйшла на інтэрв'ю, была прыгажуня Маша, трохгадовая дачка акцёра. Яна хацела дакладна ведаць, чаму я так доўга размаўляю з татам, што гэта за рэч (дыктафон) у мяне ў руках. У Ігара Забары ёсць яшчэ адна дачка. Але, праўда, жыве не з ім. Маша ж застаецца з татам і няней, нават калі яе мама едзе ў Германію іграць у нямецкім аркестры. Яна вялянцэлістка.

— З Машкай у нас любоў. Нашы размовы з ёю прымушаюць мяне пра многае задумацца і многае пераасэнсаваць. Ды і цікава і весела гэта. Ёй было 2 з паловай гады, і мой сваяк, паказваючы на неба, сказаў: «Глядзі, Маша, які хвосцік цягнецца за самалётам». А дачка яму: «Гэта не хвосцік, а інверсійны след».

— Ваш тэатр — гэта таксама альтэрнатыўны тэатр?
— Альтэрнатыўна ўзнікае міжволі. Мы ж не маем нейкай падтрымкі ні ад Міністэрства культуры, ні ад кога іншага. Мы наогул існуем не дзякуючы, а насуперак цяварозаму розуму.

— А спонсары?
— Няма. Праўда, фірма «Magis» рыхтуе для нас друкаваную прадукцыю: праграмкі, афішы. Нехта сказаў, што грошы не любяць, калі іх просяць. Так што гэтага рабіць не трэба.

— А што можна прасіць?
— Нічога. Вы ж памятаеце булгакаўскі выраз на гэты конт?
— У яго гаворка ішла пра тое, што нельга прасіць у тых, хто мацнейшы за цябе.

— Вы ж разумееце, тут ігра споў. Фінансава патэнцыяльныя спонсары больш моцныя, але ж не ўсё трымаецца на грашах.
— Якія перавагі свабоднага тэатра перад дзяржаўным?
— Вы самі адказалі ўжо на пытанне: мы свабодныя. Колькі такога працягнецца, я не ведаю. Але пакуль так. Гэта стварае і асобны ўмовы для тэатра. Ён працуе без ўсялякіх ільгот. Мы — вытворцы інтэлектуальнай уласнасці, якая, як і ўсякая іншая, з'яўляецца прадметам куплі-продажу. Вышэйшая якасць — большы попыт. Законы рынку дзейнічаюць у галіне мастацтва, як паўсюль.

— Мабыць, нялёгка было акцёру прызвычаіцца да зусім новай ролі?
— Шышак, праблем было і ёсць шмат. Вучымся на памылках. А што

рабіць? Я ж больш нічога не ўмею. Можна, калі б добра рамантаваў тэлевізары, займаўся б гэтым. У сваёй жа галіне я нешта магу. Я так мяркую, бо да нас звяртаюцца добрыя акцёры, рэжысёры з іншых тэатраў і прапануюць сваё супрацоўніцтва. І гэта вельмі прыемна.

— Візітоўка вашага тэатра — спектакль «Камедыя»?

— Так. Гэта асобы спектакль. Праўду кажучы, я сам да канца не разумею прычыны такога поспеху «Камедыі». З ёю наогул адбываецца нешта незвычайнае. Дзесяць гадоў таму гэта была дыпломная праца студэнтаў Акадэміі мастацтваў. Спектакль ставілі Уладзімір Рудаў і Андрэй Андросік. Потым «Камедыю» ігралі ў Альтэрнатыўным тэатры. З часам з'явіліся новыя акцёры, касцюмы. Цікава, што з 1990 года ў п'есе не змянілі практычна ніводнага слова. А сёння яна здаецца вельмі зладзёнай, з'яўляюцца нейкія невядомыя раней падтэксты. Глядач смеяецца ў нечаканых для нас месцах. Нарэшце ўдалося абнавіць касцюмы, аздобіць «Камедыю» так, як яна заслугоўвае.

— У герояў «Камедыі» адметная знешнасць, дзякуючы выразнаму грыву.

— Гэта так. Грымёр, які ўсё гэта робіць, — прафесіянал самага высокага класа. Я не ведаю больш такіх спецыялістаў, як Канстанцін Маманцюк. Ён выкладчык Акадэміі мастацтваў і ўніверсітэта культуры. Гэта глыбока веруючы чалавек. Вялікія праблемы ўзнікаюць, калі яму прыходзіцца рабіць з мяне чорта. Была такая недарэчнасць. Мы ігралі «Камедыю» на Вялікдзень. Ён адмовіўся ў той дзень мяне грывіраваць. Так што з гэтым спектаклем вельмі складана і вельмі цікава.

— Давайце пагаворым пра прадзюсерскі цэнтр Малога тэатра. Менавіта ён адкрывае мінчанам шмат тэатральных знакамітасцей. Напры-

клад, дзякуючы цэнтру, тэатр Віццюка ўпершыню ўбачылі ў Мінску.

— Кажучы, што шмат гадоў таму Віццюк ставіў у Мінску «Гора ад розуму» па Грыбаедаву пад назвай «Баль звар'яцелых». Але пасля генеральнай рэпетыцыі кіраўніцтва Міністэрства культуры забараніла спектакль.

Атрымліваецца, што сапраўды Малы тэатр быў першаадкрывальнікам Віццюка для Мінска. Калі б не хвароба акцёра, мінчане ўбачылі б два спектаклі. А так маглі паглядзець толькі «Наш Дэкameron». Я спадзяюся, што абяцаныя «Служанкі» таксама яшчэ прыедуць у Мінск. Ва ўсякім разе перамовы на гэты конт вядуцца.

— На спектаклі «Наш Дэкameron» мяне ўразіла, што канцэртная зала «Мінск» была літаральна забітая людзьмі. Ніхто не пакідаў тэатр падчас антракта, нават няледзячы на тое, што спектакль затрымаўся. Людзі згадаліся на нечым нетутэйшым?

— Магчыма, але Мінск непапулярны тэатральнай правінцыяй, калі вы гэта маеце на ўвазе. Ён класны горад. Ведаеце, у мяне былі прапановы паехаць у Маскву. Я не шкадую, што застаўся. У нас няма такога багатага выбару тэатраў, як у Маскве. Але тут ёсць прага людзей да мастацтва. Яны з задавальненнем ідуць і глядзяць спектакль. І яшчэ мінчане — вельмі «падкаваныя» глядачы. Я не сустракаўся з адмовай прыехаць да нас з прычыны таго, што тут выступаць непрэстыжна.

— А каго яшчэ Малы тэатр адкрывае мінскай публіцы?

— Я не магу казаць. У мяне ж тут канкурэнты!

— Дарэчы, пра апошніх. У Мінску некалькі прадзюсерскіх цэнтраў. Вельмі жорсткая канкурэнцыя?

— Нармальна. Я, напрыклад, іграю ў спектаклі «Дотык», які паставіў з Альфа-радыё Мікалай Пінігін. Мастацкі кіраўнік Альфа-радыё — Сяргей Журавель — вядучы акцёр у «Art». Вось вам доказ нашых цёплых адносін.

— У Малога тэатра ёсць нейкая крэда?

— Слова «крэда» мне не падабаецца. Да прыкладу, я нармальна стаўлюся да «Віртуозаў сцэны». Але нядаўна прачытаў на іх афішы: «Сёння моды ў тэатры дыктуецца «Віртуозы сцэны». У мяне гэта не выклікае нічога, акрамя ўсмешкі. Наш прынцып такі: гэта лоўнае, каб пасля нашых праектаў глядачы нас не пабілі. Хочацца, каб было не сорамна за свае спектаклі і за тое, што мы прывозім.

Гутарыла Алена СПАСЮК.

СУСТРЭЧЫ Ё ЕПАРХІЯЛЬНЫМ УПРАЎЛЕННІ

ПРАВАСЛАЎНАЯ ЦАРКВА АДКРЫТА ДЛЯ ДЫЯЛОГА

Пад заслону ўсіх калядных святаў у Мінскім Епархіяльным упраўленні Беларускай праваслаўнай царквы адбылася сустрэча Мітрапаліта Мінскага і Слуцкага, Экзарха ўсяе Беларусі Філарэта з прадстаўнікамі сродкаў масавай інфармацыі краіны.

Мітрапаліт Філарэт — асоба, адкрытая для журналістаў. І на гэты раз было абвешчана, што Епархіяльнае ўпраўленне мае намер зрабіць падобныя сустрэчы рэгулярнымі — магчыма, раз на месяц. Рашэнне ўвогуле заканамернае: сёння склалася даволі вострая сітуацыя. Традыцыйна не губляе сваіх пазіцый Каталіцкая царква, усё гучней і гучней заяўляюць пра сябе пратэстанты, прычым найперш у маладзёжным асяроддзі. Ну а калі прыгадаць, што на душы нашых суграмадзян пачалося сапраўднае паліванне з боку разнастайных дэструктыўных сект і гуртоў, то зразумелае хваляванне прадстаўнікоў праваслаўнай канфесіі, выказанае падчас сустрэчы з журналістамі.

Аднак трэба адзначыць і такую акалічнасць: разам з занепакоенасцю ў прамове Мітрапаліта Філарэта прагучала настойлівае патрабаванне, адрававана аймам беларускага праваслаўя: вызначальным павінен быць прынцып свабоды веравызнання. Мітрапаліт таксама падкрэсліў, што Беларуска праваслаўная царква заўсёды адкрыта для міжканфесійнага дыялога, за што часам

яе нават асуджаюць больш артадаксальныя папличнікі. Праўда, тут жа кіраўнік беларускага праваслаўя падкрэсліў, што Руская праваслаўная царква і Беларуская як яе частка ні на ёту ні ў чым нікому не саступае ў сваіх поглядах, а ўдзел у падобных дыялогах, у першую чаргу, ставіць сваёй мэтай «раскрыць багацце праваслаўных традыцый, раскажаць, як мы веруем». Упадыва выказаў упэўненасць, што вопыт праваслаўя можа зацікавіць людзей і ў іншых краінах свету. Але зноў-такі: «...без усялякага прымусу. Толькі свабодны выбар веравызнання. Усе іншыя варыянты носяць драматычны характар».

Мы па-добраму ставімся і да Каталіцкай царквы, па-добраму складваюцца адносіны і з некаторымі традыцыйнымі пратэстанцкімі царквамі. Мы не збіраемся нікога прыгнэтаць сваёй колькасцю. Хаця мы, канешне, часам абураемся некаторымі з'явамі, прынесенымі ў нашу рэчаіснасць з боку нетрадыцыйных канфесій і таталітарных сект. Але гэта ўжо асобны пункт, — сказаў

Мітрапаліт Філарэт у сваім выступленні. І дадаў: — У Беларусі шмат канфесій. І каментарый да гэтага няма. Ёсць закон, які рэгулюе рэгістрацыю рэлігійных абшчын. Там ёсць праблемы, але гэта не праблемы праваслаўнай царквы».

Ну а ў якасці практычных узораў экуменічнасці Беларускай праваслаўнай царквы на сустрэчы прагучалі наступныя прыклады. У 1996 годзе канферэнцыя па міжканфесійных адносінах праходзіла ў Мінску, бо менавіта тут для гэтага склаліся найлепшыя ўмовы. І вось зараз Праваслаўная царква выйшла з новай ініцыятывай: у наступным годзе правесці ў сталіцы Беларусі экалагічны кангрэс. Таксама было адзначана, што на багаслоўскім факультэце выкладаюць прафесары з замежжа. Зараз тут чытае спецкурс па каталіцызму святшчэннік-католік (па словах Уладыкі, «хто ж лепей за католіка раскрые сутнасць каталіцызму»). Больш таго, на факультэце ўжо збіраецца змешаная праваслаўна-каталіцкая група студэнтаў. А сярод іншага абмяркоўваецца праб-

лема змешаных шлюбав у Беларусі.

Сапраўды, па колькасці веруючых праваслаўная канфесія застаецца на Беларусі ўпэўненым лідэрам. У час гутаркі прагучалі наступныя лічбы, якія тычыліся толькі Мінскай епархіі. На 1 студзеня 2001 года тут зарэгістравана 289 праваслаўных абшчын, функцыянуюць 64 гарадскія храмы і 275 сельскіх. Летась Мітрапаліт Філарэт асвяціў 20 прастолаў, у тым ліку 18 храмаў. Да епархіі адносяцца пяць манастыроў, сярод якіх і славуці Жыровіцкі, заснаваны яшчэ ў 1470 годзе, які з таго часу ні на адзін дзень не спыніў сваёй дзейнасці.

Кадры для епархіі рыхтуюцца ў сямі духоўных школах: духоўнай акадэміі, духоўнай семінарыі, рэгенцкай школе, духоўным вучылішчы, на багаслоўскім факультэце ЕГУ, школе катахізатараў і школе званагоў. Да таго ж пры праваслаўных прыходах працуюць надзельныя школы, дзе навуцаецца 4 841 чалавек (у асноўным дзятва).

2000 год — год двухтысячагоддзя хрысціянства — выклікаў у вернікаў шмат увагі і на-

ват апасенняў. Усе нараджала рэлігійныя пачуцці і жаданне адгукнуцца на гэтую дату. Хаця, як заўважыў Уладыка Філарэт, у вачах Божых — адзін дзень як тысяча год, а тысяча год як адзін дзень. Тым не менш жыццё Экзархата ў 2000 годзе адзначана некалькімі важнымі падзеямі.

Адбыўся Хрэсны ход па трох вялікіх рэках — Волзе, Дняпры і Заходняй Дзвіне. Мітрапаліт Філарэт сустрэкаў Хрэсны ход у Берасіно і канстатаваў, што рэлігійная падзея ператварылася ў сапраўднае свята горада.

Надзвычайнай з'явай названа і фотавыстава «Беларусь праваслаўная», што праходзіць па рэгіёнах з верасня 1999 года. Яе ўбачылі 21 горад і 100 тысяч гледачоў.

Значнымі падзеямі зрабіліся духоўныя чытанні «Праваслаўе і сучаснасць» у Мінску і вельмі прадстаўнічы фестываль царкоўнай музыкі.

Як звычайна, на заканчэнне сустрэчы зайшла размова пра планы на будучыню. Журналісты даведліся, што зараз стаіць задача стварыць духоўны адукацыйны цэнтр побач з Свята-Духавым кафедральным саборам. Журналістам паказалі план-макет цэнтра, які ўключыць бібліятэку, канферэнц-залу, дамаваю царкву, акадэмічныя пабудовы. Дарэчы, акадэмія атрымае ганаровае імя Кірылы Тураўскага, помнік якому будзе ўзведзены тут жа.

Галіна УЛІЦЕНАК.

ПУНКТ ГЛЕДЖАННЯ

Добры быў звычай у была часы — вянчацца ў царкве. Але і зараз знаходзяцца людзі, для якіх гэты звычай не страціў сваёй чароўнасці і таемнасці, мае вялізнае значэнне. Адзін з іх — знакаміты беларускі барэц, уладальнік бронзавага медала на Алімпіядзе ў Сідні Дзмітрый ДЗЯБЕЛКА.

— Дзмітрый! Па-першае, газета «Голас Радзімы» і я асабіста віншум са шлюбам і жадаем усяго найлепшага. І хацелася б спытаць, чаму ты абраў менавіта вянчанне.

— Мабыць, гэта была нейкая ўнутраная патрэба, бо калі б я проста атрымаў штэмпель, то, вобразна кажучы, не «зафіксаваў» бы гэтай падзеі і не зразумеў

Дзмітрый ДЗЯБЕЛКА: «ПЕРАМАГЧЫ ДАПАМАГЛА ВЕРА. У БОГА, У БЕЛАРУСЬ І Ё СЯБЕ...»

бы да канца яе сэнсу і значэння. Тым больш вянчанне — сямейная традыцыя.

— Бацькі таксама вянчаліся!

— Так. Мама з Ашмян — каталічка, бацька з Чэрыкава — праваслаўны. Менавіта з іх вянчання ў касцёле і пачалася такая сямейная традыцыя. Так атрымалася, што я — католік, а Наташа — праваслаўная. А хрысцілі абаіх у дзяцінстве, і зараз мяняць веру — няёмка. Але для нас прыналежнасць да розных канфесій не ўтварае бар'ера.

— А ці рыхтаваліся вы неяк асабліва да вянчання?

— Так. Мы з Наташай некаторы час хадзілі на так званыя «курсы» пры Чырвоным касцёле. На самай справе гэта вельмі дапамагло маральна

падрыхтавацца да такой значнай падзеі.

— Хто твая абраніца?

— Жонка — прыгажуня Наталля, працуе юрыстам. Яна была не супраць вянчання, наадварот.

— А мяне яшчэ цікавіць такая рэч: ці быў у цябе ў Сідні нейкі амулет ці талісман?

— Менавіта ў час спаборніцтва — не. Я імкнуўся адарвацца ад усяго і сканцэнтраванна ўвагу толькі на барацьбе. Але ў жыцці мяне ахоўвае абразок. Я хаджу ў касцёл.

— Як адносіцца жонка да бясконцых трэніровак?

— Не такія яны ўжо і бясконцыя, прыкладна 4—4,5 гадзіны ў дзень. Яшчэ вучуся ў Акадэміі фізвыхавання. А наогул, Наталля маральна падрыхтавана да маіх трэніровак, спаборніцтваў, турніраў.

— Відавочна, у такога знакамітага чалавека, як ты, шмат прыхільніц...

— Разумееш, спартсмен — не эстрадная зорка. Канешне, пазнаюць на вуліцы, у метро. Гэта прыемна, але не сказаць бы, каб мяне адольвалі прыхільніцы і не давалі праходу.

— Якім чынам ты апынуўся ў спорце?

— У школу прыйшоў трэнер, быў адбор, мяне ўзялі. З той пары і займаюся барацьбой.

— А як аднесліся бацькі?

— Бацькі ніколі не супраць, калі дзіця мае справу, добрую справу, а не проста бадзьяецца недзе. З боку бацькоў я адчуваў толькі падтрымку. І як прыемна пачуць не ад каго-небудзь, а менавіта ад бацькоў: «Дзіма, мы ганарымся табою!»

— Колькі і як ты рыхтаваўся да Алімпіяды ў Сідні?

— Апошнія пяць год. Я не прымаў удзел ні ў рэспубліканскіх спаборніцтвах, ні на Еўропе, ні на сусветным чэмпіянаце. Уся ўвага — Сіднію. Бясконцыя трэніроўкі, высокая патрабаванні да самога сябе. Я лічу, што час не згублены дарма.

— Бацькі даведліся пра «бронзу». Іх рэакцыя!

— Як толькі я сам даведаўся — адразу патэлефанаваў дадому. З мамай немагчыма было размаўляць: яна плакала і не магла сказаць ні слова. Тое ж самае было, калі я толькі прыляцеў на Радзіму. Бацькі сустрэлі мяне ля трапа, кінуліся на шыю і заплакалі. Дзякуй Богу, гэта былі слёзы радасці.

— Калі ты ўжо быў уладальнікам алімпійскай бронзы, ці думаў, што мог бы дацягнуць да серабра ці нават золата?

— Такія думкі з'явіліся ўжо

праз месяц-другі пасля Алімпіяды. Але я ўпарта іх адганяў. Немагчыма скончыць вышэй галавы. Былі больш вопытныя спартсмены, якія атрымалі справядлівыя ўзнагароды.

— На наступнай Алімпіядзе ты разлічываш на нешта большае?

— Кепскі той салдат, які не хоча стаць генералам.

— У час барацьбы адчуваў адказнасць за тое, што прадстаўляеш не толькі сябе, але і краіну!

— Такое адчуванне з'явілася потым, бо калі б я думаў пра гэта ў час барацьбы, то расхвалываўся б, і ў мяне нічога не атрымалася б. Але які гонар я адчуў падчас гучання нацыянальнага гімна, калі падымалі наш сцяг!

На апошняе пытанне аб маральнай падтрымцы Дзмітрый адказаў: «Перамагчы дапамагла вера. У Бога, у Беларусь і ў сябе».

Гутарыў Глеб ЛАБАДЗЕНКА.

НА ЗДЫМКАХ: Дзмітрый і Наталля ДЗЯБЕЛКА ў час вянчання.

Фота Сяргея ДЗЕНІСЕНКІ.

У СКАРЫНАЎСКІМ ЦЭНТРЫ

ПАДАРУНАК З ПАРЫЖА

У музеі "Беларусы ў свеце" Нацыянальнага навукова-асветнага цэнтра імя Ф. Скарыны ў снежні прайшла выстава твораў нашых сучаснікаў "Беларусь, гэта дзеці твае". З экспазіцыяй змаглі пазнаёміцца не толькі жыхары Мінска, але і прадстаўнікі блізкага і далёкага замежжа, якія прымалі ўдзел у III Міжнародным кангрэсе беларусістаў.

Пра аднаго з мастакоў, чые творы прадстаўлены ў Скарынаўскім цэнтры (ён жыве цяпер у Парыжы), хацелася б расказаць падрабязней.

Міхась Наўмовіч нарадзіўся 3 кастрычніка 1922 года ў вёсцы Кашапэва, што за дзесяць кіламетраў ад Навагрудка, па дарозе на Наваельню. Бацька яго Іван быў селянінам, меў славу добрага бондара, а маці Ганна прыгожа ткала і вышывала. Напэўна, гэта і абудзіла ў будучага мастака і

скульптара неабходныя для творчай асобы якасці: ад маці — адчуванне прыгожaga, дасканалага, ад бацькі — цярылівасць і грунтоўнасць.

Вучыўся Міхась у сваёй вёсцы, пасля ў Навагрудку, скончыў беларускую гімназію, дзе вучыўся малюнку ў настаўніка Рамашкевіча, які асабліва ўвагу надаваў маляванню з натуры. Гады маленства засталіся ў памяці на ўсё жыццё, знайшлі адлюстраванне ў малюнках, акварэлях Міхася. І таму, калі пакінуў Мінск, увесь час балючай стрэмкаю сядзела ў яго сэрцы туга па родных мясцінах.

Пад канец вайны Наўмовіч апынуўся ў Італіі і пабачыў там не толькі прыгожыя краявіды, але меў нагоду спазнаць і мастацкія скарбы — перш за ўсё скульптуру, якою густа "заселены" Фларэнцыя, Рым, Неапаль... Там і вырашыў Міхась стаць скульптарам.

Пасля вайны М. Наўмовіч пераехаў у Францыю, дзе паступіў у Вышэйшую школу мастацтваў у Парыжы на аддзяленне скульптуры. Скончыў яе ў 1953 годзе. У гэты ж час вучыўся ў школе фізіятэ-

Аўтапартрэт. 1945 год.

рапіі, пасля заканчэння якой застаўся там працаваць выкладчыкам анатоміі і марфалогіі (будовы чалавечага цела). Працаваў, каб неяк жыць, аздабляў беларускія кніжкі: "Спадчыну" Я. Купалы, "Сымона-музыку" Я. Коласа, "Вянок" М. Багдановіча, паэтычны зборнік "Ля чужых берагоў" і шмат іншых выданняў.

У 1956 годзе асабістымі намаганнямі Міхася Наўмовіча быў зроблены, прывезены ў Лювэн (Бельгія) і пастаўлены помнік на магіле вядомага беларускага кампазітара Міколы Равенскага, аўтара гімна на словы Наталлі Арсеневай. Малюнкi і скульптуры Міхася Наўмовіча цяпер упрыгожваюць французскія касцёлы і сцены дамоў. Ён аднаўляў выявы залатых львоў каля плошчы Канкорд. Пабудаваў у Альпах домік, які хоча зрабіць месцам пльнэраў беларускіх мастакоў. Рытуе скульптуру для свайго роднага Навагрудка. Вядзе вялікую грамадскую работу ў "Беларускай хатцы" ў Парыжы.

На выставе ў Скарынаўскім цэнтры можна было ўбачыць дзве скульптурныя выявы — Ф. Скарыны і дачкі, восем малюнкаў і акварэлей мастака. Адна з іх — партрэт Вінцэнта Жук-Грышкевіча — была ім падаравана на музейнай экспазіцыі "Беларусы ў свеце". Там з ёю і могуць пазнаёміцца наведвальнікі.

Галіна ІВУЦЬ, навуковы супрацоўнік цэнтра імя Ф. Скарыны.

ПРАЦЯГ

ФІЛЬМ ПРА НАДЗІНУ ВЁСКУ

Кінафільм пра беларускую вёску Будзішча, якая пацярпела ад чарнобыльскай катастрофы і падлягае высяленню, зняў вядомы японскі рэжысёр Матахасі.

Цяпер ён працягвае здымкі другой часткі фільма, дзе збіраецца паказаць тое, што ўжо 15 гадоў ляжыць цяжарам у душы не толькі жыхароў чачэрскай вёскі Будзішча, але і соцень тысяч пацярпелых жыхароў Гомельшчыны.

Фільм "Надзіна вёска" сцвярджае думку, што, хаця і жывём мы ў розных краінах, але толькі ў згодзе можам папярэдыць трагедыі, падобныя той, што здарылася з Надзінай вёскай.

НА ЗДЫМКУ: японская здымачная група, другі злева — рэжысёр МАТАХАСІ.

Фота Сяргея ХАЛАДЗІЛІНА, БелТА.

ЗВАРОТНАЯ СУВЯЗЬ

УКРАЇНА

Рэгулярна атрымліваю газету. Раней, калі бываў на Беларусі, пераводзіў грошы на ваш банкаўскі рахунак. З мінулага года наладжана падпіска на вашу газету ва Украіне. Цяпер, спадзяюся, змагу рэгулярна выпісваць газету. Вельмі ўдзячны, што шануеце сваіх чытачоў. Хацеў бы бачыць у "Голасе Радзімы" больш матэрыялаў пра сучаснае жыццё.

Жадаю творчых поспехаў

Л. М. КРЫСЮК, Івана-Франкоўская вобласць, г. Бурштын.

Масей СЯДНЁЎ

Адышоў у лепшы свет Масей Сяднёў — выдатны беларускі паэт, актыўны ўдзельнік грамадскага жыцця беларусаў у ЗША, сэрца якога заўсёды балела за Радзіму.

Выказваем глыбокія спачуванні родным, бліжнім, усёй беларускай грамадзе з прычыны смерці Масея Сяднёва.

Светлая памяць аб Масеі Сяднёве надоўга захаваецца ў сэрцах тых, хто ведаў яго, хто ведаў яго творчасць.

Управа МГА "ЗС "Бацькаўшчына".

АД ПЕРШАЙ АСОБЫ

● Лявон МУРАШКА, Вільнюс.

Аднак па прычыне сур'ёзнай хваробы С. Дуж-Душэўскага справа зацягнулася. Толькі 22 верасня 1996 года на ўстаноўчым сходзе прадстаўнікоў беларускіх грамадскіх арганізацый было выбрана новае кіраўніцтва згуртавання, прыняты праект статута, абраны асобы, адказныя за падрыхтоўку канчатковага яго тэкста. Прэзідэнтам згуртавання беларускіх грамадскіх арганізацый абралі мяне. Асноўныя накірункі дзейнасці згуртавання: захаванне беларускай прысутнасці ў Літве, гэта значыць, адраджэнне ў краіне беларускай грамадскай дзейнасці, захаванне і далейшае развіццё беларускай мовы, культуры, беларускіх звычаяў і традыцый, абуджэнне і выхаванне нацыянальнай самасвядомасці беларусаў.

Стараннем згуртавання і асабістымі намаганнямі вечнай памяці Сцяпана Дуж-Душэўскага ў Вільнюсе беларусам-католікам быў аддадзены касцёл Св. Барталамея, дзе ксяндзом з'яўляецца Ян Шуткевіч. Набажэнствы праводзяцца на беларускай мове. Згуртаванне атрымала таксама благаслаўленне Мітрапаліта Віленскага і Літоўскага Хрыстасома на правадзненне набажэнстваў для беларусаў у адным з праваслаўных храмаў, дзе настаяцелі — свяшчэннікі-беларусы. Такіх цэркваў у Вільнюсе тры. Аднак праваслаўныя храмы размешчаны ў розных раёнах горада, і таму

Працяг. Пачатак у № 6.

БЕЛАРУСКАЯ ПРЫСУТНАСЦЬ У ЛІТВЕ

вернікі, асабліва старэйшага ўзросту, ходзяць кожны ў сваю бліжэйшую царкву.

У аб'яднанне ўвайшло 10 беларускіх арганізацый: клуб "Сябрына", згуртаванне палітычных вязняў Віленшчыны, Таварыства беларусаў Вісагінаса, Беларускае культурнае цэнтр "Крок" Вісагінаса, беларускія таварыствы гарадоў Шаўляй, Каўнас, Швянчонскага і Тракайскага раёнаў, Беларускае культурнае цэнтр у Шальчынінкай, філіял Таварыства беларускай культуры ў Друскінінкі, пазней — Таварыства беларускай школы. У кожнай арганізацыі, вядома, ёсць свае планы дзейнасці, якія каардынуюцца згуртаваннем, аднак многія культурныя і іншыя мерапрыемствы праводзяцца сумесна: гэта традыцыйнае свята "Купалле", якое арганізуецца суполкамі Швянчоніса і "Сябрына" для ўсіх беларусаў. Запрашаюцца таксама госці і гурты з Беларусі. Адзначаюцца гістарычныя даты: 25 сакавіка, 27 лістапада, 6 верасня, дні памяці ахвяр чарнобыльскай катастрофы. Святуюцца юбілей знакамітых беларускіх грамадскіх дзеячаў, маістроў навукі і культуры, у тым ліку і мясцовых. Адзначаюцца царкоўныя святы: Каляды, Запусты, Вялікдзень,

Дзень Ефрасінні Полацкай і іншыя. Арганізуюцца выставы мастакоў і традыцыйна — Свята беларускай песні.

Вельмі ўрачыста мы адзначылі 75-годдзе беларускай гімназіі (арганізавала ТБК) і яе 80-годдзе (падзіла згуртаванне беларусаў Літвы). 24 лістапада 2000 года адзначылі 70-годдзе знакамітага беларускага пісьменніка У. Караткевіча.

Ужо некалькі гадоў кіруе хорам "Сябрына" таленавітая Валіяціна Кавальчук. Яна прывабіла ў хор моладзь і вельмі актыўна ўдзельнічае з калектывам у культурных мерапрыемствах як у Вільні, так і ў іншых гарадах. Пад кіраўніцтвам Пятра Малафея Беларускае культурнае цэнтр Шальчынінкайскага раёна асабліва шмат папрацаваў для адраджэння беларускага жыцця ў раёне, што атрымала рэзананс як у Літве, так і ў Беларусі. Па яго ініцыятыве наладжаны плённыя сувязі паміж беларусамі Шальчынінкай і Воранаўскага раёна Беларусі. Цэнтр прымаў актыўны ўдзел у адкрыцці помніка Адаму Міцкевічу.

Асаблівай падзеяй у жыцці ўсёй беларускай супольнасці Літвы стала адкрыццё ў Шальчынінкай помніка Кастусю Каліноўска-

му, у чым каласальную дапамогу аказалі і арганізацыі Рэспублікі Беларусь.

Друскінінкайскі калектыв "Спадчына" — таксама актыўны ўдзельнік усіх культурных мерапрыемстваў беларусаў Літвы. Кіраўнікі суполкі беларусаў гэтага горада і калектыву "Спадчына" наладзілі цесную сувязь з горадам Гродна і асабіста з кампазітарам Маркам Копам, з абухаўскім Домам культуры Гродзенскай вобласці. У мінулым годзе калектыву "Спадчына" паспяхова выступіў на фестывалі царкоўнай музыкі ў Гайнаўцы (Польшча).

Добрай традыцыяй стала арганізацыя фестываляў беларускай песні. Па ініцыятыве П. Малафея першы з іх у 1996 годзе праходзіў у Шальчынінкай. У ім прымалі ўдзел толькі творчыя калектывы беларусаў Літвы: "Спадчына" (Друскінінкай), "Шчара" (Вісагінас), "Сябрына" (Вільнюс), тры групы з Шальчынінкай і Салечніцкага раёна, ансамбль клуба "Гярвечай", ансамбль беларускай песні Вільнюса (кіраўнік Л. Мурашка) і салісты-прафесіяналы Н. Ступнянак, А. Гуене і Л. Мурашка. Друк асвятляў гэтае мерапрыемства, і водгукі былі самыя станоўчыя.

У II фестывалі ўдзельнічалі, акрамя беларускіх калектываў Літвы, "Бэз" з Эстоніі, "Паазер'е" з Паставаў (Беларусь) і таленавіты калектыв адной з мінскіх ВНУ — усяго 150 удзельні-

каў. На працягу двух дзён дзейнічала выстава-продаж вырабаў прыкладнога мастацтва і беларускай кнігі з Мінска. Гледачоў у зале "Банга" было звыш 600 чалавек і больш за 400 чалавек — у культурным цэнтры.

III фестываль праходзіў у Вільнюсе, у зале Палаца культуры прафсаюзаў, што змяшчае 1 000 гледачоў. Выступілі беларускія калектывы з Літвы, а таксама "Паазер'е" (Паставы), танцавальны калектыв "Юнацтва" (Баранавічы), прафесійныя салісты Я. Васілеўскі, Л. Мурашка, Н. Нарэйка-Краўтэр, акампаніравалі Г. Знайдзілоўская і Ж. Нарэйкене. Друк станоўча ацаніў фестываль: падкрэслівалася, што беларусы вельмі сур'ёзна заявілі пра сваю прысутнасць і грамадскую дзейнасць у Літве, многія прызнаваліся, што ніколі не меркавалі, што беларуская дыяспара ў Літве такая моцная. Гэтыя выказванні зусім зразумелыя, калі ўлічваць, што пакаленні людзей, якія жылі ў Літве ў савецкія гады, аб беларусах тут амаль нічога не ведалі.

IV фестываль беларускай песні прайшоў 6 верасня 1999 года ў Друскінінкі ў зале санаторыя "Нямунас". Мэр горада ў сваім прывітальным слове ўдзельнікам фестываля падкрэсліў, што зала, у якой змяшчаецца 800 чалавек, яшчэ ніколі на працягу 10 гадоў не бачыла такой колькасці гледачоў.

МІНСК, ЗАХАРАВА, 28. ДОМ ДРУЖБЫ

І МУЖНАСЦЬ, І ПЯШЧОТА

ДА 130-х УГОДКАЎ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Леся Українка (1871—1913), ладна з адметных і унікальных творчых постацей свету, пражыўшы кароткае жыццё зямное, пакінула нашчадкам цудоўную літаратурную спадчыну — вершы і пазмы, творы драматургіі, апавяданні і казкі, пераклады і артыкулы — спадчыну, якая ўражвае не так шырынёю жанравага і тэматычнага дыяпазону творцы, дасканалым майстэрствам, як багаццем зместу, сваёй духоўнасцю, жыццядзейнай энергіяй, мужнасцю, маральнай чысцінёй, цеплынёй і пяшчотай гранічна шчырага чалавечага сэрца.

Цяжка хвораю змалку (яе даймаў касцявы туберкулёз), яна прыслухоўвалася не столькі да сваіх фізічных боляў, колькі да болю народнага. Ёй не давалі спакою думкі пра паднявольную Бацькаўшчыну, пра тое, «як помогці в безмірнім людскім горі?», «як разбудзіці розум, што заснуў?», «...як жыці нешчаслівым!» І яна дапамагала. Сваім прачулым і праніклівым мастацкім словам, сваёй верай у лепшую будучыню. Для Лесі Украінкі Бацькаўшчына і свабода былі непадзельнымі паняццямі.

Пра гэта, пэўна, ведаюць многія чытачы, прыхільнікі яе магутнага таленту. Пра лепшыя чалавечыя якасці, носьбіткай якіх была спынная дачка Украіны, пра апантанасць яе натуры і шчымы ўзрушальную, жыццядзейную лірыку гаварылі і новы старшыня рады таварыства «Беларусь — Украіна» Васіль Старажаў, і іншыя суразмоўцы ў сталічным Доме дружбы на вечарыне, прысвечанай 130-м угодкам з дня нараджэння геніяльнай паэты. Арганізатары і ўдзельнікі вечарыны, на якой гучалі вершы Лесі Украінкі на яе роднай мове і ў перакладах на беларускую, а таксама песні ў выкананні кіеўскіх і мінскіх школьнікаў, не абышлі ўвагаю яшчэ адну — неафіцыйную — круглую дату: 100-годдзе з часу яе наведання Мінска. Мы, беларусы, з асобым пачуццём знаходзім гэты факт у яе біяграфіі. Леся Українка для нас — сімвал непарушнай дружбы паміж украінскім і беларускім

народамі, пастаянны (хоць і неафіцыйны) пасол Украіны на Беларусі, а яшчэ — сімвал чысціні, пяшчоты і далікатнасці ў чалавечых стасунках. Пра гэта сведчыць і яе пазыя, і ўсхваляваная, пранікнёная споведзь сябру-беларусу Сяргею Мяржынскаму (1870—1901). Яна — і ўзор жаночай вернасці, душэўнай чысціні, сардэчнай адкрытасці. Цытую:

«Твае лісты заўжды пахнуць завялымі ружамі, ты мой бедны, завялы квецце!

... Мой дружа, мой любы дружа, створаны для мяне!

... я пайшла да цябе ўсёю душою, як сплаканае дзіця ідзе ў абдымкі да таго, хто яго шкадуе. Гэта нічога, што ты не абдымаў мяне ніколі, гэта нічога, што між намі не было і думкі пра пацалункі. О, я пайду да цябе з найшчыльнейшых абдымкаў, ад найсаладзейшых пацалункаў! Толькі з табою я не самотная, толькі з табою я не на чужыне. Толькі ты ўмееш ратаваць мяне ад самой сябе. Усё, што мяне мучыць, я знаю, ты здымеш сваёю тонкаю трапяткою рукою, — яна трымціць, як струна, — усё, што азмрочвае мне душу, ты прагоніш промнямі тваіх іскрыстых вачэй...

Мой дружа, мой дружа, навошта твае лісты так пахнуць, як завялыя ружы?..»

На вялікі жаль, зямному шчасцю дваіх не наканавана было жыць: Сяргей Мяржынскі рана памёр.

Паэтка не раз прыязджала ў Мінск да свайго хворага сябра, памагала яму ў самы цяжкі час. Яна правяла яго і ў апошняю дарогу. Тут у студзені 1901 года стварыла драматычную пазму «Апантаная», якая ўжо больш як дзесяць год існуе і на беларускай мове ў перакладзе Ніны Загорскай.

У Лесі Украінкі ёсць нямала шэдэўраў інтымнай і грамадзянскай лірыкі. Найлепш вершы чытаць, вядома, у арыгінале. Тым жа, хто не мае такой магчымасці, я прапаную сёе-тое ў маім перакладзе.

Васіль ЖУКОВІЧ,
сябра рады таварыства
«Беларусь — Украіна».

Леся УКРАЇНКА

Усюды стогны і рыданні
На фоне поклічаў слабых.
Навошта лёсу нараканні!
Ці не даволі нам журбы!!

Над ліхам даўнім Украіны
Мы тужым-жалімся ўвесь час.
З плачом чакаем той гадзіны,
Калі спадуць кайданы з нас.

Нам слёзы развярэдзяць раны,
Ім загаіцца не дадуць.
Ад слёз бяруцца ржой кайданы,
Ніколі ж самі не спадуць...

1890.

ТРАГЕДЫЯ

Адчувае рыцар мужны:
У грудзі ранены смяротна,
Панцыр туліць ён да сэрца, —
Кроў спыніць бы гэтым чынам!

І відаць прыўкраснай даме,
Як збялеў яе каханы,
Грудзі ён рукою сціскае...
Дама шле слугу паспешна.

«Гаспадар, наш верны рыцар,
Просіць дама на імгненне
Бой пакінуць: хоць бы рану
У вежы мы перавязалі.

Там у нас бальзам гаючы,
Там і мяккія павязкі,
Бела-свежая пасцель там —
Усё для рыцара гатова».

«Друг слуга, скажы ты дзякуй
Даме, што цябе паслала, —
Мне пакарыстацца цяжка
Запрашэннем жыццядзейным:

Калі б толькі на хвіліну
Зняў з сябе я гэты панцыр,
Кроў бы хлынула ракою
І сканаў бы я адразу.

У жыцці бываюць раны,
Для якіх няма бальзаму,
Для якіх няма павязкі
Апроч панцыра стальнога».

«Гаспадар, такія словы
Могучь раніць даме сэрца».
«Калі сэрца ёсць у дамы,
Наймацней яго хай сцісне».

6 чэрвеня 1901.
Кімпалунг.

Казала я (ці помніце, мой светлы!):
«Каб я магла адказ такі знайсці,
Калі памру, — зрабіла б
запавет я,
Каб з музыкай, мне любай
пры жыцці,
Мяне хавалі». — З вуснаў
як зляцелі
Чародкі слоў, вам стала
смешна з іх:

«Вы б на памінках змусіць
мо хацелі
І танцаваць прыцяляў сваіх!» —
Сказалася... Гамонкі
«пахавальнай»

Успамінаць, здавалася б,
не варт.
Ды згадаваў я ўсю літаральна,
Бо абудзіў штось важнае ў душы
той жарт.

Мая душа не будзе
«са святымі»,
Не будзе «памяць вечная»

наступіць,
Паплача музыка і памаўчыць. —
І жаль, і плач, і песня ў ёй у купе,
Як лебядзіны спеў,
так прагучыць.
А смутак той, што пасумуе
ўранні,
Хай вечарам пяройдзе
ў весялосць,
Вам дзіўна: танцы пасля
пахавання!
Але ў журбы канец звычайна
ёсць.

І што ж, няхай не зрушу
я нічога,
Сарваўшыся у прорву
забыцця, —
Каб толькі смерць мая не раніла
нікога,
Як раніла мяне журба майго
жыцця.

30.11.1900.

Ах, бачыла, як ты хіліўся долу,
Прыгнечаны сваім
крыжком цяжкім,
Ты гаварыў: «Я стомлены...
дапраўды...
Я дужа стомлены... Змагацца
мне! Навошта!
Я адзінокі і... няма ўжо сілы...»
Ты гаварыў так проста

і спакойна,
У слове штось трымцела,
бы слеза,
Ды водбліскам сухім гарэлі
вачы, —
Як і заўсёды... Я стаяла поруч,
Ні за руку цябе я ўзяць не смела,
Ані схіліцца да твайго аблічча,
Ані прыўзняць цябе... Адно
глядзела,
Як ты хіліўся пад крыжком
сваім...

... І потым доўга на цябе
глядзела,
Тады як разлучыліся з табою.
Тады як толькі вобраз твой,
мой дружа,
Прымойваўся мне у бяссонні
ночы,

Усё голас твой гучаў:
«Я стомлены... дапраўды...»
І брала я тады паперы аркуш
бель,
Хацелася сабраць мне
тыя слёзы,
Што ў голасе звінелі мне
нябачна.

2.IX 1904, Тыфліс.

Калісьці так,
расказвае легенда, —
Хусцінаю святая Вераніка
Сабраць хацела слёзы
й пот Хрыста.
Ды на хусціне замік поту й слёз
Застаўся вобраз у вянеці
цярыновым
Таго, хто ўпаў, знябыты,
пад крыжком.
О, кожны раз, як я твае збірала
слёзы,
На беленькую, дружка мой,
паперу,
Усё бачыла той цуд я Веранікі...
Я мушу ў цуды верыць,
любы мой.

18.XI. 1900.

У вочы любыя гляджу я
з ласкай —
ў душы цвітуць святочна
цуда краскі,
ў душы і кветкі, й зоры залатыя,
на вуснах словы, толькі ўсё
не тыя, што так мрояцца
ўсё мне,
калі ляжу я ночкай у паўсне.
Тых слоў няма ў зямной,
напэўна, мове,
ды цэлы свет жыўе у кожным
слове,
смяюся й плачу я, трымчу
і млею,
ды ўголос слоў тых вымавіць
не ўмею...

О, каб займець багацце струн
жывых,
каб граць прачула ўмела я на іх,
магутную б на струнах песню
грала,
няхай бы скарбы ўсе яна
сабрала,
ўсе скарбы, што ў душы
ляжаць на дне,
няхай яны таемныя і мне,
ды мроіцца іх дар такі
каштоўны,
як перлы слоў, уголос
не вымоўных.

Калі б над фарбамі я ўладу
мела,
на палатно наносіла б умела
і малявала б шчырым
самацветам,
як сонейка прачыстае ўсё лета,
прагаварылі б гаманкія рукі
ўсё, што не здолелі
дамовіць гукі, —
і знаў бы ты, што ёсць ў душы
маёй...

Ох, фарбаў, струн і слоў
бракуе ёй...
І тое, што цвіце таемна
ў ёй вясною,
памрэ, загіне ўраз, на жаль,
са мною.

2.IX 1904, Тыфліс.

Пераклад з украінскай
Васіля ЖУКОВІЧА.

МУЗЕЙ

ЗИМА Ў ЗДРАЎНЕВЕ

Маляўніча выглядае ў гэтыя дні музей-сядзіба Ільі Рэпіна пад Віцебскам. Пасля афіцыйнага адкрыцця летам мінулага года гэтага гістарычнага помніка тут штодзённа праводзіцца па 20 экскурсій. Паломнікі прыязджаюць сюды не толькі паглядзець дом мастака, але і пахадзіць па прыгожых месцах сядзібы.

НА ЗДЫМКАХ: маляўнічыя месцы каля дома-музея; дом-музей Ільі Рэпіна ў Здраўневе.

Фота
Аляксандра ХІТРОВА,
БелТА.

ГАСЦЁЎНЯ

Іна АФАНАСЬЕВА:

«ЧЫМ ЧАСЦЕЙ ПАДАЮ, ТЫМ ВЫШЭЙ УЗЛЯТАЮ»

Яна з'явілася на беларускай эстрадзе імгненна і адразу стала зоркай, як кажучы ў такіх выпадках: прачнулася знакамітай. Гэта здарылася падчас першага фестывалю польскай песні ў Віцебску, дзе яна стала пераможцай. Затым яе, нікому дагэтуль невядомую маладую дзяўчыну, запрасілі салісткай у сталічны аркестр пад кіраўніцтвам выдатнага дырыжора Міхаіла Фінберга. З таго часу ні адзін святочны канцэрт на Беларусі не абходзіцца без яе ўдзелу.

(Ваня ходзіць у 4 клас. — Г. Л.), вельмі шкада... Не, канешне, гэта добра, што дзеці растуць! Але так хочацца затрымаць час, каб яму было гадочкі тры-чатыры.

Мы з ім вельмі часта разам адпачываем, бо я адна наогул не магу добра адпачыць. Ходзім у тэатры, кіно, на дыскатэкі...

— Ці паспяваеце вы, як гаспадыня, рыхтаваць нейкія асаблівыя стравы для сям'і?

— Ніякіх асаблівасцей. Мы звычайныя людзі. Як і ўсе сапраўдныя беларусы, любім бульбу. А якія-небудзь экзатычныя стравы? Не, усё вельмі проста.

— У сачыненні ваш сын напісаў, што мама любіць кветкі, мяккія цацкі і музыку, а бацька — музыку і аўтамабілі. Што-небудзь дабавіце?

— Ён усё правільна напісаў. Я на самай справе люблю цацкі, іх у мяне вельмі шмат. Мне іх часта дораць, некаторыя я набываю сама. Люблю кветкі...

— Якія?

— Розныя. Але ў нас няшмат пакаёвых кветак: не хапае часу іх даглядаць. А Ваня, мабыць, меў на ўвазе шматлікія кветкі, якія я прыношу пасля канцэртаў.

— Як адносіцца муж да вашай папулярнасці?

— Досыць спакойна. Мы ўжо прайшлі стадыю недаверу, падазрэнняў і рэўнасці.

— Я гляджу, у вас цэлы запарк: і сабака, і кот, і рыбка...

— Так. Сабаку клічуць Рон, ката — Севасцяян. Сабаку мы знайшлі год таму, а Сева — старажыл, з намі вось ужо пяты год. Ён з характарам, з арыстакратычным норавам, але ўсе яго любяць. З сабакам яны, бацьце, вельмі добра кантактуюць.

— Кім бы вы хацелі бачыць свайго сына ў будучыні?

— Перш за ўсё добрым чалавекам. А прафесію, думаю, ён абярэ сам.

— Вы так прыгожа выглядзеце на сцэне. Вам нехта ў гэтым дапамагае?

— Цырульні не люблю з дзяцінства. Ёсць салоны, дзе ведаюць, чаго я ад іх хачу, і мне

вельмі прыемна туды прыходзіць. Акрамя таго, у мяне ёсць грэймёр, які заўсёды са мной.

— Вы водзіце машыну?

— Так. Я з дзяцінства пра гэта марыла, і мая мара спраўдзілася.

— Ці былі ў вас куміры сярод спевакоў?

— Не тое, каб куміры. Былі вядомыя групы, такія, як "Волум", "АВВА". Добрых запісаў іх канцэртаў не чулі, але назвы былі на слыху.

— Па якому прынцыпу вы адбіраеце песні для свайго рэпертуару?

— Што мне падабаецца, тое і спяваю. Але вельмі рэдка прапануюць песні, якія мне падыходзяць...

— Ці ёсць у вас пастаянныя аўтары?

— Пастаянных няма. Я супрацоўнічала і з Алегам Елісеевым, і з Пашам Яроменкам, і з Сярожам Герутам. Зараз працую з Генам Маркевічам.

— А колькі песень у вашым рэпертуары?

— Не лічыла. Каб зрабіць канцэрт на 1—2 гадзіны, трэба 27-28 песень.

— Як вы адносіцеся да таго, што пра вас піша прэса?

— Канешне, калі пішуць добра — прыемна. Ну а калі кепска? Да гэтага таксама стаўлюся па-філасофску: значыць, пра мяне помняць, калі наогул пішуць.

— Можна, у вашым жыцці былі якія-небудзь кур'ёзныя гісторыі, выпадкі?

— Вось нядаўна пасля канцэрта каля маёй машыны сабраўся натоўп падлеткаў па аўтаграфу. Тут, бачу, прабіваецца нейкі дзядзька гадоў 50-ці са словамі: "Дайце ж мне таксама аўтаграф узяць! Вы ўжо па чатыры штукі пабралі!" А моладзь яму ў адказ: "Нам і самім Афанасьева падабаецца...". Тут дзядзька не вытрымаў: "Дык вас яшчэ не свеце не было, калі мы раслі пад песні Афанасьевай!" Нічога сабе: гэта ж колькі мне год, калі 50-гадовыя выраслі пад мае песні!..

Распытваў Глеб ЛАБАДЗЕНКА.

ШОУ-КОНКУРС

БелТА.

У рамках шоу-конкурсу "Фэшн-галерэя — XXI стагоддзе" ў Брэсце прайшло некалькі конкурсаў візажыстаў, мадэлей і фатографу. Звыш 30 удзельнікаў, а гэта ў асноўным навучэнцы і маладыя рабочыя людзі, змаглі паказаць свае аматарскія напрацоўкі на прафесійным узроўні. Імёны лідэраў будучы аб'яўлены ў

канцы лютага на заключным туры.

НА ЗДЫМКУ: прэтэндэнты на перамогу — мадэль Аксана КЛІМЕНКА ў вобразе "Метамарфозы" і аўтар мадэлі студэнтка 4 курса архітэктурнага факультэта Брэсцкага тэхнагічнага ўніверсітэта Алена ІЛЬЮЧЫК (на прыездным плане).

Фота Рамана КАБЯКА.

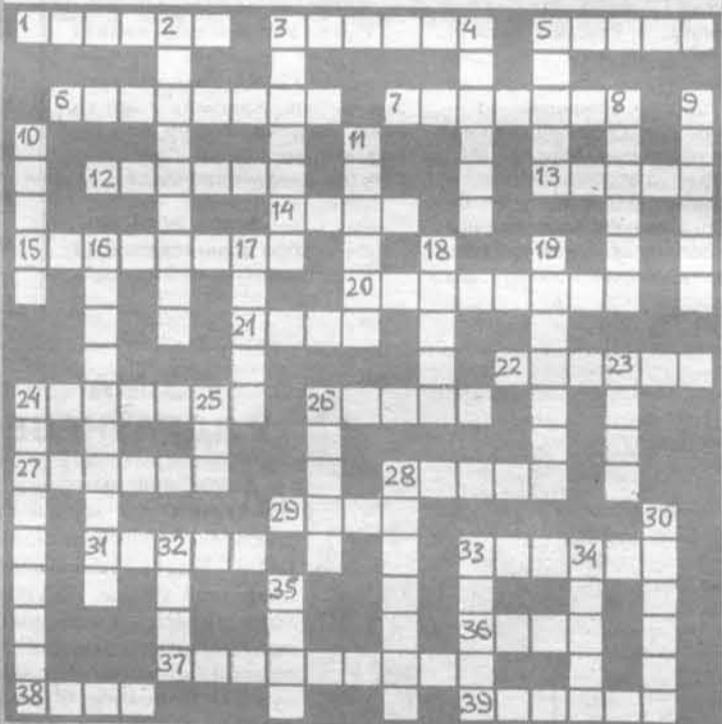
КРЫЖАВАНКА

ПЕРАКЛАДЗІЦЕ НА БЕЛАРУСКУЮ МОВУ

ПА ГАРЫЗАНТАЛІ. 1. Страна. 3. Тропа. 5. Невспаханое поле. 6. Промежуток. 7. Барышня. 12. Недостаток. 13. Цвет. 14. Участь. 15. Учреждение. 20. Бедняга. 21. Подрешетина. 22. Табак. 24. Скрежет. 26. Аист. 27. Должность. 28. Сумерки. 29. Шоссе. 31. Устье. 33. Четверг. 36. Заяц. 37. Путешествие. 38. Колесо. 39. Чужбина.

ПА ВЕРТЫКАЛІ. 2. Усилие. 3. Сочувствие. 4. Устон. 5. Утро. 8. Осада. 9. Пахота. 10. Невежа. 11. Отрасль. 16. Сотрудничество. 17. Богатырь. 18. Оружие. 19. Бабочка. 23. Учёт. 24. Компания. 25. Ока (река). 26. Караван. 28. Зарубежье. 30. Точка. 32. Столб. 33. Читатель. 34. Уста. 35. Состояние.

Склапа Любоў ІОНАВА.

АДКАЗЫ НА КРЫЖАВАНКУ, ЗМЕСЧАНУЮ ў № 5

ПА ГАРЫЗАНТАЛІ. 5. Прывілея. 6. Нашчадак. 9. Жаданне. 10. Стужка. 11. Кабета. 15. Барацьбіт. 17. Кажух. 18. Абрыв. 19. Пацеркі. 20. Паветра. 24. Спёка. 25. Жыво. 26. Рата-

ванне. 29. Учынак. 32. Дзівак. 33. Варажба. 34. Абаранак. 35. Рамеснік.

ПА ВЕРТЫКАЛІ. 1. Кветка. 2. Верас. 3. Багна. 4. Мастак. 5. Прытулак. 7. Каштарыс. 8. Па-

чуцце. 12. Жаваранак. 13. Кіраванне. 14. Гутарка. 16. Абарона. 21. Спадчына. 22. Завулак. 23. Світанак. 27. Папера. 28. Узрост. 30. Пасаг. 31. Абраз.

«Голас Радзімы»

Галоўны рэдактар Наталля САЛУК

ЗАСНАВАЛЬНІКІ:

Дзяржаўны камітэт па справах рэлігій і нацыянальнасцей Рэспублікі Беларусь; Беларускае таварыства дружбы і культурнай сувязі з замежнымі краінамі; Беларускае таварыства па сувязях з суайчыннікамі за рубяжом "Радзіма".

РЭДАКЦЫЯ:

Намеснік галоўнага рэдактара Галіна УЛІЦЕНАК. Адказны сакратар Таццяна КУВАРЫНА. Рэдактар аддзела — член рэдкалегіі Яўген ЛЕЦКА.

Рэдактар аддзела Алена СПАСЮК. Спецыяльныя карэспандэнты Яўген КАЗЮЛЯ, Аляксандр МЯСНІКОЎ, Нэлі ПРЫВАЛАВА.

Рэдактар-перакладчык Святлана КАРПУЧОК. Стыльрэдактар Ірына КАЗЛОВА. Тэхнічны рэдактар Данута РАКАВЕЦ.

Наш адрас: 220005, Мінск, пр. Ф. Скарыны, 44. Тэлефоны: (+375-17) 213-31-97 (тэл.-факс), 213-32-80, 284-76-56, 213-37-82. Адрас у INTERNET: <http://www.voiceland.unibel.by>. E-mail: voiceland@tut.by

Пазіцыі рэдакцыі і аўтараў, матэрыялы якіх друкуюцца на старонках «Голасу Радзімы», не заўсёды супадаюць.

Рэгістрацыйнае пасведчанне № 81. Падпісны індэкс у Беларусі 63854. Тыраж 1 897 экз. Зак. 391. Падпісана да друку 12.2.2001 г. у 12.00.

Газета набрана, звярстана і аддрукавана ў друкарні «Беларускі Дом друку». (220041, г. Мінск, пр. Скарыны, 77).